

PRAWIE WSZYSTKO O... NOCNEJ I ŚWIĄTECZNEJ OPIECE W PODSTAWOWEJ OPIECE ZDROWOTNEJ

Choroba lubi zaskakiwać. Często zdarza się, że dosięga nas ona w najmniej odpowiednim momencie. Nocą. Albo w czasie świąt. Co wtedy możemy zrobić? Gdzie szukać pomocy? W **przychodni podstawowej opieki zdrowotnej (POZ)**, w której złożyliśmy deklarację wyboru lekarza rodzinnego. Nawet jeżeli nasz lekarz rodzinny nie ma w danej chwili dyżuru, jest już po godzinie 18-tej, bądź jest to sobota lub niedziela albo inny dzień świąteczny ustawowo wolny od pracy.

■ KIEDY KORZYSTAĆ Z OPIEKI NOCNEJ LUB ŚWIĄTECZNEJ?

Ze świadczeń nocnej lub świątecznej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej korzystamy w przypadku:

- nagłego zachorowania lub pogorszenia stanu zdrowia
- konieczności zachowania ciągłości leczenia

a w szczególności, gdy:

- nie ma objawów, które sugerowałyby **bezpośrednie zagrożenie życia lub groźbę istotnym uszczerbkiem zdrowia** (w szczególności chodzi tu o utratę przytomności, upadki z wysokości, złamanie, wypadki komunikacyjne, nagłe zaburzenia świadomości, urazy powypadkowe powstałe w sytuacjach nagłych, nagła duszność, porażenia prądem elektrycznym, poród lub dolegliwości związane z ciążą – **w takich wypadkach należy wezwać pogotowie ratunkowe**). **Uwaga! Ważne!** gdyby lekarz lub pielęgniarka w trakcie udzielania nam świadczenia w ramach opieki nocnej i świątecznej zdecydowali, że stan naszego zdrowia wymaga jednak wezwania pogotowia, muszą oni pozostać z nami aż do momentu przybycia zespołu ratownictwa medycznego.
- zastosowane środki domowe lub leki dostępne bez recepty **nie przyniosły spodziewanej poprawy**

■ JAKIE ŚWIADCZENIA W RAMACH OPIEKI NOCNEJ I ŚWIĄTECZNEJ?

Świadczenia opieki zdrowotnej, o których mowa w art. 55, ustęp 3 Ustawy¹ to świadczenia gwarantowane realizowane w zakresie **podstawowej opieki zdrowotnej (POZ)**. Do nich właśnie należą świadczenia:

- nocnej i świątecznej opieki medycznej w POZ
- nocnej i świątecznej ambulatoryjnej opieki lekarskiej w POZ
- nocnej i świątecznej ambulatoryjnej opieki pielęgniarskiej w POZ
- nocnej i świątecznej wyjazdowej opieki lekarskiej w POZ
- nocnej i świątecznej wyjazdowej opieki pielęgniarskiej w POZ

ambulatoryjna opieka zdrowotna – świadczenia udzielane w ambulatorium chorym niewymagającym leczenia całodobowego lub całodziennego

ambulatorium – miejsce udzielania pomocy doraźnej osobom, które uległy wypadkowi lub zachorowaniu

opieka wyjazdowa – świadczenia lekarza lub pielęgniarki udzielane w domu chorego

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA MEDYCZNA W POZ

Opieka medyczna nocna i świąteczna obejmuje świadczenia udzielane przez **zespół lekarza POZ**, składający się z lekarza i pielęgniarki, którzy realizują je według ustalonego harmonogramu pracy.

W ramach tego rodzaju opieki udzielane są:

- porady lekarskie udzielane w warunkach ambulatoryjnych (w placówce zdrowotnej), przez telefon lub też w domu chorego
- świadczenia udzielane przez pielęgniarkę w gabinecie zabiegowym lub w domu chorego, zlecone przez lekarza, wynikające z potrzeby zachowania ciągłości leczenia i pielęgnacji, bądź związane z poradą udzieloną przez lekarza w ramach opieki nocnej i świątecznej

Jeden zespół lekarza POZ (lekarz i pielęgniarka) obejmuje swą opieką nie więcej niż 25 000 osób.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA AMBULATORYJNA OPIEKA LEKARSKA I PIELĘGNIARSKA W POZ

Nocna i świąteczna opieka ambulatoryjna to świadczenia lekarza i pielęgniarki udzielane w ambulatorium.

W ramach tego rodzaju opieki udzielane są:

- porady lekarskie udzielane w warunkach ambulatoryjnych (w placówce zdrowotnej) lub przez telefon
- świadczenia udzielane przez pielęgniarkę w gabinecie zabiegowym zlecone przez lekarza, wynikające z potrzeby zachowania ciągłości leczenia i pielęgnacji, bądź związane z poradą udzieloną przez lekarza w ramach ambulatoryjnej opieki nocnej i świątecznej

Liczba pacjentów objętych opieką jednego lekarza lub pielęgniarki nie powinna przekroczyć 50 000 osób.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA WYJAZDOWA OPIEKA LEKARSKA I PIELĘGNIARSKA W POZ

Nocna i świąteczna wyjazdowa opieka lekarska i pielęgniarska to świadczenia zdrowotne udzielane przez lekarza lub pielęgniarkę w domu chorego. Lekarz lub pielęgniarka wykorzystują do tego celu posiadane środki komunikacji, które jednakże nie muszą spełniać norm określonych dla środków transportu sanitarnego.

■ JAKICH ŚWIADCZEŃ NIE UZYSKAMY W RAMACH OPIEKI NOCNEJ I ŚWIĄTECZNEJ?

- wizyty kontrolnej, w związku z wcześniej rozpoczętym leczeniem
- recepty na leki stale stosowane w schorzeniu przewlekłym
- zaświadczenia o stanie zdrowia
- skierowania do specjalisty.

Wszystkie te świadczenia uzyskamy w ramach podstawowej działalności naszej przychodni, **od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 18.00**.

UWAGA!!!

Świadczeń pielęgniarskich, jakie wynikają z konieczności zachowania ciągłości procesu leczenia i pielęgnacji, nie otrzymamy w ramach opieki nocnej i świątecznej, jeżeli jesteśmy objęci świadczeniami pielęgniarskiej opieki długoterminowej domowej.

■ ORGANIZACJA ŚWIADCZEŃ W RAMACH OPIEKI NOCNEJ I ŚWIĄTECZNEJ

Świadczenia w ramach opieki nocnej i świątecznej realizowane są w przychodniach podstawowej opieki zdrowotnej **od poniedziałku do piątku w godzinach od 18.00 do 8.00 dnia następnego oraz w soboty, niedziele i święta w godzinach od godziny 8.00 dnia danego do godz. 8.00 dnia następnego**. Jeśli zatem czujemy się źle i chcemy zasięgnąć porady lekarskiej (również telefonicznie) lub skorzystać z pomocy pielęgniarki, powinniśmy udać się do przychodni lub zadzwonić pod numer telefonu, który jest specjalnie uruchomiony dla tego rodzaju świadczenia. W uzasadnionych przypadkach, kiedy nie możemy przyjść do przychodni, możemy poprosić o przyjazd lekarza lub pielęgniarki do domu.

PAMIĘTAJMY!!!

Numer telefonu, pod który możemy dzwonić, kiedy chcemy skorzystać z opieki nocnej i świątecznej, dostaniemy u naszego lekarza rodzinnego, w rejestracji przychodni oraz znajdziemy na tablicach ogłoszeń, które powinny znajdować się wewnątrz i zewnątrz budynku przychodni. Warto sobie taki numer telefonu zapisać, aby zawsze w razie potrzeby można było z niego szybko skorzystać!

UWAGA!!!

Nie zawsze z pomocy lekarza lub pielęgniarki skorzystamy w przychodni, w której leczymy się na co dzień. Może być bowiem tak, że nasza przychodnia działa we współpracy z inną przychodnią lub przekazała jej prawo do objęcia opieką swoich pacjentów. W takim przypadku to w niej właśnie, a nie w naszej przychodni, otrzymamy pomoc. Dlatego szczegółowa informacja o tym, w której przychodni uzyskamy lekarską lub pielęgniarską pomoc, a także o godzinach przyjęć **zawsze powinna znajdować się w widocznym, łatwo dostępnym miejscu, zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz budynku naszej przychodni, a zwłaszcza adres oraz numery telefonów placówki, która udziela świadczeń poza godzinami pracy oraz w dni wolne od pracy i w święta**. Wszelkie informacje na temat realizatorów świadczeń

nocnych uzyskamy również w oddziale NFZ, a także znajdziemy na stronie internetowej www.nfz-katowice.pl w zakładce UBEZPIECZENY/Podstawowa opieka zdrowotna.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. tekst jednolity z 2008 roku nr 164, poz. 1027 z późn. zm.)
- Art. 55 (...)
3. Na świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej udzielane – w związku z zachorowaniem – przez lekarzy, pielęgniarki i położne, poza godzinami pracy określonymi w umowie o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, a w szczególności w dni wolne od pracy i w święta, oddział wojewódzki Funduszu Zdrowia odrębna umowę, o ile jest to niezbędne dla zapewnienia świadczeniobiorcom ciągłości udzielanych świadczeń.

4. Świadczeniodawca udzielający świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej jest obowiązany do informowania świadczeniobiorców o zasadach organizacji opieki, o której mowa w ust. 3, w szczególności poprzez umieszczenie informacji w miejscu udzielania świadczeń i w siedzibie świadczeniodawcy
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 roku w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz. U. z dnia 31 sierpnia 2009 roku nr 139, poz. 1139)
3. Zarządzenie nr 72(2009)/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 3 listopada 2009 roku w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń w rodzaju: podstawowa opieka zdrowotna.

PRAWIE WSZYSTKO O... KIEDY WEZWAĆ POGOTOWIE RATUNKOWE?

■ KIEDY WEZWAĆ POGOTOWIE RATUNKOWE?

Wezwanie pogotowia ratunkowego lub wizyta na szpitalnym oddziale ratunkowym (SOR) powinny mieć miejsce wyłącznie w sytuacjach **bezpośredniego zagrożenia życia lub stanach nagłych**. Pamiętajmy zatem o tym, by pogotowie wzywać tylko w **uzasadnionych przypadkach**. W razie wątpliwości o potrzebie wysłania zespołu ratownictwa zdecydować dyspozytor medyczny pogotowia, a stan naszego zdrowia, kiedy zgłosimy się do szpitalnego oddziału ratunkowego zostanie oceniony przez lekarza dyżurnego. By móc skorzystać z pomocy szpitalnego oddziału ratunkowego nie potrzebujemy skierowania. Nie obowiązuje również rejoniczka według miejsca zamieszkania ani zdarzenia.

Szpitalny oddział ratunkowy (SOR) – oddział szpitalny, na którym świadczenia udzielane są w trybie nagłym osobom, które znajdują się w stanie nagłego zagrożenia życia, i zakończony są wypisem. SOR realizuje również świadczenia diagnostyki i leczenia, jeśli nasz stan zdrowia tego wymaga, a nie mogą być one zrealizowane w tym czasie przez świadczeniodawców z innych rodzajów. W razie konieczności zapewnią także transport celem zachowania ciągłości leczenia.

■ POGOTOWIE WEZWIJMY, JEŚLI WYSTĄPIŁY:

- utrata przytomności
- zaburzenia świadomości
- wypadki komunikacyjne
- drgawki
- nagły, ostry ból w klatce piersiowej
- zaburzenia rytmu serca
- nasiloną duszność
- nagły ostry ból brzucha
- uporczywe wymioty, zwłaszcza z domieszką krwi
- masywny krwotok z dolnego odcinka przewodu pokarmowego
- masywny krwotok z dróg rodnych
- gwałtownie postępujący poród
- ostre i nasilone reakcje uczuleniowe (wysypka, duszność) będące efektem zażycia leku, ukąszenia, czy użądlenia przez jadowite zwierzęta
- zatrucia lekami, środkami chemicznymi czy gazami
- rozległe oparzenia
- udar cieplny
- wyziębienie organizmu
- porażenie prądem
- podtopienie lub utonięcie
- agresja spowodowana chorobą psychiczną
- dokonana próba samobójcza
- upadek z dużej wysokości
- rozległa rana, będąca efektem urazu
- urazy uniemożliwiające samodzielne poruszanie się.

■ Z POMOCY POGOTOWIA ORAZ SOR NIE MOŻEMY NATOMIAST KORZYSTAĆ, CELEM UZYSKANIA:

- wizyty lekarskiej, kiedy nasz stan zdrowia nie wymaga natychmiastowej interwencji medycznej
- wizyty kontrolnej w związku z wcześniej rozpoczętym leczeniem
- recepty na stosowane stale leki w związku ze schorzeniem przewlekłym
- rutynowego zaświadczenia o stanie zdrowia
- skierowania do specjalisty
- badań dodatkowych oraz konsultacji specjalistycznych, zaleconych przez lekarza leczącego
- zwolnienia lekarskiego, wniosku do ZUS, skierowania do sanatorium oraz wszelkich innych zaświadczeń i druków medycznych, które wystawiane są przez lekarza rodzinnego w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej.

W takich przypadkach powinniśmy zgłosić się do swojego lekarza rodzinnego.

W przypadkach nagłego zachorowania lub urazu, będącego stanem zagrożenia zdrowia i życia, pomoc pogotowia ratunkowego świadczona jest **bezpłatnie**.

■ JAK WZYWAMY POGOTOWIE RATUNKOWE?

- **przede wszystkim zachowajmy spokój!**
- dzwoniemy z telefonu stacjonarnego na numer **999**, z telefonu komórkowego na numer **999** lub **112**
- **W sytuacji gdy pod wybranym numerem nie zgłasza się dyspozytor medyczny, zachowajmy cierpliwość, gdyż może to bowiem oznaczać, że w danej chwili kilka osób jednocześnie oczekuje na linii.**
- po zgłoszeniu się dyspozytora podajemy:
- **dokładne miejsce zdarzenia** (adres, lokalizacja, punkty orientacyjne)
- **powód wezwania** – co się stało (czy poszkodowany oddycha, rodzaj zdarzenia, zachorowania, liczba poszkodowanych)
- **kto potrzebuje pomocy** (przybliżony wiek, płeć)
- **kto wzywa pogotowie** (nasze imię i nazwisko, numer telefonu)
- **odpowiadamy na pytania dyspozytora dokładnie!** (pamiętajmy, że mogą one być bardzo szczegółowe, nie dziwmy się zatem, gdy dyspozytor będzie pytał nas o rzeczy nawet z pozoru błahe. Na ich podstawie podejmie bowiem decyzję o wysłaniu do nas karetki pogotowia. Pamiętajmy także, że wszystkie nasze rozmowy są rejestrowane (nagrywane). Pomoże to nam w razie wątpliwości rozstrzygnąć o słuszności decyzji dyspozytora, ale jednocześnie potwierdzi także prawdziwość naszych wypowiedzi).

WAŻNE!!!

Wezwanie przyjęte do realizacji musi zostać potwierdzone przez dyspozytora słowami: „WEZWANIE PRZYJĘTE”. PAMIĘTAJMY! nigdy nie odkładajmy pierwsz słuchawki!

Udzielanie pierwszej pomocy

Pamiętajmy, że prawo zobowiązuje również nas, świadków zdarzenia, w którym osoba lub osoby znajdują się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, do niezwłocznego i skutecznego **powiadomienia** o zdarzeniu odpowiednich służb ratunkowych, a także w miarę posiadanych możliwości i umiejętności, **do udzielenia pierwszej pomocy osobom poszkodowanym**. Warto zatem znać podstawy udzielania pierwszej pomocy. **Pamiętajmy! w ten sposób możemy uratować czyjeś życie!**

WAŻNE!

W przypadku wystąpienia stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego wezwijmy pogotowie ratunkowe, nawet jeśli w pobliżu naszego domu znajduje się szpital (o ile nie znajduje się tam szpitalny oddział ratunkowy), może się bowiem okazać, że ta placówka medyczna ten nie będzie w stanie udzielić nam specjalistycznej pomocy, jeśli takiej będzie wymagał nasz stan zdrowia.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. tekst jednolity z 2008 roku nr 164, poz. 1027 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 8 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z dnia 20 października 2006 roku nr 191, poz. 1410 z późn. zm.)
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 marca 2007 roku w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego (Dz.U. z dnia 30 marca 2007 roku nr 55, poz. 365)
4. Zarządzenie nr 53(2009)/DSM Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 28 października 2009 roku w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju ratownictwo medyczne.
5. Zarządzenie nr 69(2009)/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 3 listopada 2009 roku w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju: leczenie szpitalne.

Narodowy Fundusz Zdrowia
Śląski Oddział Wojewódzki w Katowicach

www.nfz-katowice.pl

www.nfz.gov.pl

Informacja ogólna

ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 32 735 19 00
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice, tel. 32 735 05 05

Biuro Rzecznika Praw Pacjenta Śląskiego OW NFZ

ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 32 735 17 07

Biuro Działu Skarg i Wniosków

ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice,
tel. 32 735 05 90; 32 735 05 63; 32 735 05 13; 32 735 05 45

Informacja dotycząca Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (KUZ)

ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 32 735 18 00

Informacja dotycząca zasad wydawania Europejskiej

Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ) oraz dokumentów potrzebnych do jej otrzymania

ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 32 735 18 87,
32 735 18 78, 32 735 18 72

Informacja dotycząca zasad rozliczania (refundacji) kosztów

leczenia poniesionych przez ubezpieczonych w krajach UE/EFTA

ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice,
tel. (0048) 32 735 16 73, 32 735 15 67, 32 735 16 25

Informacja dotycząca planowego leczenia

poza granicami kraju
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice,
tel. 32 735 16 25, 32 735 16 73

Informacja Działu Lecznictwa Uzdrawiskowego

ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice, tel. 32 735 05 22

Dział ds. Środków Pomocniczych

i Przedmiotów Ortopedycznych

ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice,
tel. 32 735 05 56, 32 735 05 57